

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita S. Liborii Episcopi, Calculo Laborantium Patroni

Bolland, Johannes

Antverpiae, 1648

§. VI. Capta à Christiano Brunsvvicensi Paderborna: ablatae S. Liborii
Reliquiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9573

Collecta verò: Deus; qui B. Liborium Pontificem alijs innumeris clarum miraculis, speciali in medendis vrinarum & calculi doloribus priuilegio decorasti; tribue, quæsumus, vt, eius meritis & intercessione, ita ab ijs & alijs malis eruamur, vt gaudijs perfrui mereamur æternis. Per Christum Dominum nostrum, Amen. *Breuior aliquantò Collecta, è vetusto Breuiatio Treuirensi, inferius recitatur in Historiâ secundæ Translationis, per Ioannem Carolum Erlewinium descripta.*

§. VI. *Capta à Christiano Brunsvicensi Paderborna: ablata S. LIBORII Reliquia.*

34. **N**emo Germanorum hæreticorum pro Frederici Comitis Palatini, & regno Bohemiæ, quod iniuste occuparat, & mox proprijs ditionibus exturbati, defensione, arma sumpsit turbulentiore, simulq; infelicioire conatu, quàm Christianus Frederici Ulrici Ducis Brunswicensis frater, episcopatus Halberstadiensis Administrator. Erat huic magnanima indoles, tam excelso digna genere; verùm eadem nimis facilis, aptaq; circumueniri, præsertim cum apud Batauos, sub quibus militaris artis tirocinium posuerat, altè Caluianorum præceptiones, & religionum ac iuris despicientiam imbibisset, vt iam tum apud hæreticam plebem, dictæ assuetam, Furiosus Episcopus audi-

*Christianus
Brunsvi-
censis pro
Palatino
exule mo-
net arma:*

audiret: quod agnomen illi deinceps apud Belgas Germanosque adhasit.

35. Hic ergo anno Christi MDCXXI. equitum ac peditum non exiguas copias in VVestphaliâ ac vicinis locis collegit: salutatoque Mauritio Principe ^{terras Mo-} Arausicano, fœderatarum Belgij prouincia- ^{guntini in-} rum Governatore, & consiliis ab eo (vt creditum ^{uadit:} fuit) acceptis; Octobri mense per Hassiam versùs Palatinatum contendit, Mansfeldio copiarum Palatini ductori opem laturus. In Archiepiscopi Moguntini ditiones primùm irrupit, captoque per fraudem Amœnoburgo oppido, latè cædes colonis, pagis ignes, vastitatem agris intulit; vt erat ipse temerarius, miles eius crudelis, & omnis ignarus discipline.

36. Verùm aduentante cum validâ manu An ^{repulsus,} holtio Comite, inde profugere coactus, retro in VVestphaliâ flexit: vbi Lipstadium, prodenti ^{VVestpha-} bus Hispanicum presidium ciuibus, cepit, mox & ^{liam vastat:} Susatum. Tum per diœcesim Paderbornensem ac Monasteriensem latè rapinis ac cædibus grassatus, minora alia oppida & arces, ipsamque tandem Paderbornam occupauit, die xxix. Ianuarij anno ^{Paderbornâ} MDCXXII. tradentibus eam ciuium primoribus ^{captâ,} hæreticis. Hic ille Iudæorum primùm bonis publicatis, ciuium etiam (quæ merces esse prodicionum solet) à quibus in urbem erat admiffus adscitusque, ades expilari à milite fuit. Tum in Cathedralem ba- ^{ecclesiam} silicam ingressus, maiorum pretiosa donaria & ^{expilata} ornamenta diripuit, ipsamque, cui S. Liborij inclusa ossa erant, captam, de quâ suprâ egimus. Hanc ille

ille complexus (an vt presentem Diuum irrideret, quemadmodum nonnulli tunc interpretabantur, an iuueniliter fortuna sua applaudens, non quero) fertur certè quidem salutasse, & quòd se tanto tempore expectasset, gratias egisse: eam deinde confregit, & nummos ex materiâ cudi iussit. Gaspar Ens aliq³ Scriptorum, statuam S. Liborij ex solido auro direptam ab eo tradidère: quam Iulius Bellus in Laureâ Austriacâ, & Ioannes Petrus Lotichius Rer. Germanicarum lib. xi. pondo LXXX. pependisse asserunt: & hic quidem addit, Brunswicensem statuæ humero auulso, truncum reliquum curasse in monetam conflare. Quæ, Paderbornensibus ignorata, vnde illi acceperint, haud scio.

S. Liborij
capsam con-
fringit,

non sta-
tuam:

Patrum So-
cietatis IESV.
SV.

37. Ita Halberstadius, aut potiùs, qui eius facilitate abutebantur, nefarij eius commilitones, in res sacras; nec mitiùs in rerum sacrarum curatores defensoresq³, Ecclesiastici ordinis viros, furorem exercuerunt. Et Canonici quidem ingenti pecuniâ multati. Aduersus Patres Societatis IESV (quam hæretici, quippe ad ipsorum retegendas fraudes, ac flagitia reprimenda, datam à Deo militiam, præcipuè persequuntur) crudelitatem illi suam acuerant: quam ne totam effunderent, ipse fortassis potissimùm S. Liborius vrbis patronus, celeste certè auxilium, intercessit. Hermannus Bauingius, Collegij atque Academiæ, illic à Theodorico Furstenbergio Episcopo constituta, Rector, (qui etiamnum, dum hæc scribimus, in viuis est, optimus senex) gnarus qui hæreticorum furor, quàm ferale in sacros

sacros homines eorum odium esset, Theologiæ
Philosophiæque auditores & Professores, ali-
quot diebus antè, ad alia Societatis domicilia, va- aliqui antea
rijs portis vijsq; dimiserat, agrè quidem elapsos è ci- vrbe egressi,
uuum manibus, vrbis portas custodientium, & hanc
Duci prædam reseruare cupientium, beneuoli in il-
lum animi pignus. Ipsemet deinde Rector, suorum in viâ malè
consilio coactus, cum aliquot socijs, vrbe quoque ex- multatis
cessit. At non euasit prædonum, quos fugiebat, ma-
nus. Nam Saltzuffelæ, amico oppido, in Comitatu
Lippiensi, à Godscalco Herwinckelio Hal-
berstadij centurione captus, & coniuente hæ-
retico senatu, grandi lytro multatus; eo dein per
amicos præstito, per varia pericula, demum Mona-
sterium peruenit.

38. Haud paullo grauiora perpetienda fuere ijs,
qui Paderbornæ in collegio remanserant, apud
ipsum S. Liborij corpus: nam hoc ceteraq; Ecclē-
siæ maioris & aliarum spolia, in collegium no- alij domi
strum conuehi Halberstadius iusserat. Erant istic reperiti,
Sacerdotes aliquot senio doctrinâq; conspicui; ac
Fratrum Coadiutorum, qui externa opera ob- coquo exce-
eunt, vnus, artis culinariæ, pinsendiq; vnice peritus; pro,
quod ei collegioque saluti fuit: siquidem Hal-
berstadius eius operâ ingenioq; delectatus, colle-
gium ei (si fas est) donauit. Ceteri catenis vincti, carceri
Lipstadium abrepti ad dirum carcerē: vno dimisso mancipati,
cum publici commeatus litteris, vt multorum mil-
lium summam, vitæ captiuorum sociorum seruandæ,
flammisq; à collegio, scholis, templo arcendis
conquireret. Et corrogauit ille quidem religiosâ sim-
plici-

placitate daleros mille : quibus Lipstadium allatis, irritata potius illarum harpyiarum, quàm sedata est fames. Iterum ergo emissus, non sine presenti vita discrimine Monasterium venit : ubi varijs frustra tentatis, iussus est tandem à Rectore suo istic subsistere, quidquid in captiuos ac domum hostibus permittere visum Deo esset.

39. Et domus quidem, excussis fenestris, direptoq³ omni domestico instrumento, præter bibliothecam, que in cistas compacta, aduentu Catholici militis, macerati in abripi non potuit, seruata est : illi cum S. Liborij corpore per varia circumducti, tandem ad Hochstum oppidum, profligato Halberstadij exercitu, cum prædâ Ducis in Cesareanorum venerunt potestatem, fame, nuditate, squallore confecti, ac vermibus vndique obsiti, & Moguntiam dimissi sunt : cum prius victores lytri, quod ab ijs exigebatur, ius in se solenniter transtulissent, ad actionem hostium, si que aliquando intentaretur, elidendam ; ac dein id ipsis lytrum condonassent. Sed hæc quadrimestri post gesta. Nunc ad Ducem reuertamur.

40. Halberstadiani eo, quem diximus, successu elati, que iam in religiosos homines ac sacra per Westphaliam perpetrarant, publico symbolo insolens ex-lustrare, atque orbi, quo ea animo fecissent pateface-re tunc mo-re voluere. Nummos enim cuderunt ex auro argentoque, insolenti planè & execratâ formâ : nam facie vnâ manus expressa erat, velut protensa è nubibus, strictum gladium vibrans, circum CHRISTIANI adscripto nomine : in auersâ parte feralis epigraphæ inerat : DEI AMICVS, MYSTARVM HOSTIS.

§. VII. Chri-